

Canvis, moderats, a la política internacional de Sarkozy

Joaquim Colominas
Article / October 02, 2007

Quan s'han celebrat els cent primers dies de l'acció política del nou president francès, Nicolas Sarkozy, les paraules que més s'han repetit en els mitjans de comunicació per fer-ne el balanç han estat les de la seva hiperactivitat, les de la seva omnipresència física arreu de l'estat veí aprofitant qualsevol esdeveniment, així com el seu protagonisme mediàtic, a França i també als països europeus.

Amb aquesta hiperactivitat, realment Sarkozy confirma un dels eslògans de la seva campanya: “Jo sóc el candidat del canvi”. Ell, que provenia de la mateixa majoria presidencial existent fins aleshores, encarnava amb molta més fermesa el projecte de canvi que França necessitava, que no pas el que liderava la candidata de l'oposició, del Partit Socialista, Ségolène Royal. I també confirma el fet que Sarkozy tenia un programa de govern realment preparat des de feia temps. Fa la impressió que res s'improvisa.

Pel que fa a la política internacional, política que segons la vigent Constitució de 1958 –amb la que s'inaugurava la Cinquena República–, el president de la República n'és el titular directe i el màxim responsable, tant en el discurs de presa de possessió com en el primer discurs de política exterior –fet el 28 d'agost passat davant els màxims responsables diplomàtics amb seu a París–, establí les seves principals prioritats.

En primer lloc, l'objectiu principal és recuperar per a França un protagonisme polític en el concert mundial que havia perdut en els darrers anys. Sarkozy vol que França torni a tenir pes en el món. És una manera, també, de tornar als francesos una moral caiguda des de feia temps. Intervenir en processos conflictius internacionals, amb la intenció de trobar solucions polítiques –com el cas de Darfur, l'alliberament de les infermeres búlgares del Líban, etc.–, van en aquesta direcció.

En segon lloc, i aquesta n'és la novetat més important, és un apropament als Estats Units. Com sabem, tradicionalment França ha marcat distàncies, polítiques i diplomàtiques, amb la primera potència mundial. Distàncies compartides fins i tot pels gaullistes, ja des del mateix general De Gaulle fins al darrer dels hereus polítics del president fundador de la Cinquena República, Jacques Chirac. Però ara, Sarkozy vol capgirar aquesta situació. En aquest sentit, doncs, no és cap casualitat que el nou president francès hagi escollit aquest país per passar les seves vacances d'estiu com a titular de l'Elisi –fet pel qual ha rebut fortes crítiques de l'oposició. Bones relacions, però, que no vol dir seguidisme. Així, en paraules seves, “aliats, no vol dir alineats”. Amistat amb el poble nord-americà, però, en el benentès que els Estats Units han de respectar la identitat dels seus aliats.

Un tercer element fa referència a Europa. Les bones relacions amb la cancellera alemanya, Angela Merkel,

poden afavorir un relançament de la UE en els propers anys. Però, a hores d'ara, és massa aviat per poder fer cap tipus d'afirmació contundent en aquesta direcció. Tanmateix, però, cal destacar que ambdós líders, dirigents dels dos principals motors de la UE, comparteixen el fet de donar a Turquia, en el millor dels casos, un acord especial d'associació, però no el de deixar-li l'entrada lliure a la UE. Així mateix, dins de la política europea, el nou president s'ha proposat potenciar les bones relacions entre ambdues ribes del Mediterrani.

Un quart element, que també marca les diferències amb l'antic llogater de l'Elisi, són les simpaties que Nicolas Sarkozy té vers Israel –simpaties compartides pel seu ministre d'Afers Estrangers, Bernard Kouchner. Nova diferència amb el seu predecessor. Aquest fet influirà directament en l'intent de resolució del conflicte entre Israel i Palestina.

Respecte a l'Iran, les paraules textuais del nou president francès foren: “Un Iran amb armes nuclears no és acceptable. Hem de seguir l'actual pla de sancions, però hem d'estar oberts si l'Iran compleix. Només això evitarà una bomba iraniana o el bombardeig de l'Iran”.

Finalment, mereixen un capítol especial les polítiques pensades per a l'Àfrica. Tot reconeixent els errors comesos antigament per França respecte a les antigues colònies, Sarkozy té la voluntat de compensar amb polítiques que ajudin al desenvolupament dels estats africans, però defugint de tot el paternalisme.

A grans trets, aquestes són les principals novetats de l'agenda internacional del president Sarkozy. Continuitat i canvis. Canvis, però moderats. Fet que ens recorda, una vegada més, que la política exterior de les grans potències del planeta no es canvien d'un dia per l'altre. La política exterior és com un gran transatlàntic, que no permeten canvis bruscos, sinó que els canvis són moderats. La política exterior no es canvia d'un dia per l'altre. L'hiperactiu president Sarkozy, ben aconsellat, ho sap prou bé.